

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин
від 13 липня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Сьогодні у нас заплановано планове засідання Комітету з прав людини і хочу повідомити, що за наявною інформацією у нас є кворум. До нас ще кілька колег за кілька хвилин приєднаються. Оскільки станом на сьогодні у нас поки що не розглянуто було питання про внесення змін до календарного плану поточної сесії. Може статися так, що в цій сесії це буде останнім засіданням нашого комітету. Тому прошу також зважити і на це.

У нас є запропонований порядок денний, включно з додатковим питанням, яке було внесене і погоджене зі мною за ініціативою колеги Логвинського. Якщо немає інших пропозицій щодо порядку денного, є пропозиція затвердити порядок денний. Нема заперечень? Приймається.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У зв'язку з тим, що у нас багато людей прийшли саме розглянути питання, яке у нас є останнім, може можемо поставити його раніше, першим питанням порядку денного?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. Але ми взяли до уваги, що порядок денний затверджений. Зараз ми змінюємо розгляд питань цього порядку денного. Я бачу всі колеги це підтримують. Отже, таким чином перше питання до обговорення - заслуховування інформації щодо обставин проведення правоохоронними органами слідчих дій в окремих офісах

адвокатів та адвокатських об'єднань міста Києва, що відбувалися 5 липня 2016 року. Колега Логвинський, будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Шановні друзі, шановні колеги! Перш за все я хотів би подякувати всім присутнім, включаючи пана Ситника, який згодився прийти за нашим запрошенням, запрошенням комітету, пані Лутковську – Уповноважену Верховної Ради з прав людини, для того, щоб розглянути питання щодо заяв адвокатів про порушення їх прав.

Безумовно, для нас це вкрай важливо, бо як ми знаємо, що адвокатська діяльність - це захист прав і свобод наших громадян. А порушення прав адвоката фактично на важелях приймання єдиного справедливого рішення завжди виграє важливу роль і нам, як комітету з прав людини, важливо, щоб у нас не було жодних непорозумінь. Також треба підкреслити, що НАБУ, Антикорупційна прокуратура – це нові органи, які створені та мають максимальну підтримку як суспільства, так і нашого комітету, так і Верховної Ради. Ми поважаємо їх роботу і вважаємо, що вони зараз роблять вкрай важливу справу для всієї держави. Але адвокатська діяльність, так як і прокурорська діяльність, має тільки одне головне завдання – це захист прав наших громадян. Тому ми співпрацюємо разом і коли ми чуємо про те, що є певне непорозуміння, або порушення, які можуть мати місце дійсно, ми повинні це врегулювати та знайти спільну мову.

Я хотів би підкреслити і попросити всіх спікерів, що наше завдання у даному випадку на цьому засіданні виключно знайти шляхи недопущення цих порушень. Ми не повинні зараз критикувати або знаходити підстави для зауважень одне до одного. Наша підстава – вирішити існуючі проблеми, якщо вони існують, та знайти шлях порозуміння.

Тому з вашого дозволу давайте ми встановимо наступний порядок денний, надамо можливість все ж таки на підставі заяв, які я отримав від правозахисних організацій та рад адвокатів, представників національної асоціації адвокатів. Думаю, що я можу передати право пану Ситнику, щоб він

розповів з цього приводу. А потім дам можливість представникам адвокатської спільноти надати свої зауваження та пояснити суть зазначених подій. З вашого дозволу, пане Ситник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я хочу привітати Артема Сергійовича Ситника за те, що він особисто бере участь у засіданні комітету на запрошення комітету, що в позитивний бік відрізняє його розуміння співпраці з парламентом від деяких членів Кабінету Міністрів, які не знаходять постійно часу для того щоб прийти на засідання. Будь ласка, Артем Сергійович, вам слово.

СИТНИК А.С. Добрий день, шановні присутні! Я не міг не прийти, оскільки питання дійсно дуже серйозне і потрібно його дійсно в спокійній обстановці обговорити і щоб кожен присутній в цьому залі знав і мав уявлення про ситуацію.

Нажаль, звучить слово порушення, яке було нібито допущено правоохоронцями, працівниками НАБУ, працівниками Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, але НАБУ ні одної заяви з викладенням цих порушень не отримувало. Все це я дізнавався нажаль тільки з інформаційного простору. І інформаційний простір відразу отримав меседж «терор», «37-й рік» і таки подібні висловлювання. Жоден адвокат не звернувся до нас за роз'ясненнями що відбулося. Почали кричати, що ніколи такого в історії України не було, обшуків адвокатів не було.

Що я можу пояснити по цій ситуації. Тут присутній начальник підрозділу детективів, який здійснює розслідування цього провадження, по якому проводилися обшуки і також заступник антикорупційного прокурора.

Ми порахували до цієї справи ми провели обшуки у десяти адвокатів. І жодного разу жоден адвокат не підняв публічно проблему проведення цих обшуків. Ці адвокати вони обґрунтовано підозрювалися в причетності до

корупційних злочинів, їм була в подальшому оголошена підозра і справи ці передані до суду. І чомусь саме по так званій газовій справі, там де інкримінується злочинна організація, де сума збитків нараховує три мільярди гривень, чомусь ті самі дії, які ми робили раніше по справам, які були пов'язані з регіонами, починається критика, що ми устроїли терор.

По-перше, в той день проходило більше двадцяти обшуків. Ті обшуки планувалися і реалізовувалися у зв'язку з тією інформацією, яка була отримана в ході розслідування кримінального провадження, по якому, дякую парламенту за це, була знята депутатська недоторканість з народного депутата Онищенка. І серед цих трьох обшуків були також проведені обшуки в офісах адвокатів. Кожен обшук був санкціонований прокурором і на кожен обшук було отримано рішення слідчого судді. При чому адвокати мають певні гарантії своєї незалежності, рішення що стосувалися адвокатів приймалися особисто заступником Генерального прокурора - спеціалізованим антикорупційним прокурором Назаром Холодницьким.

В жодному разі ці обшуки не проводилися в зв'язку з тим, що певний адвокат представляє якогось клієнта. Це не відповідає дійсності і ми викладавали певні документи, які давали підстави для проведення обшуків. Коли ми бачимо, що на офісі іде управління рахунками підприємств, які задіяні в схемі легалізації коштів від цієї газової афери і ми бачим в цьому офісі і на адвоката зареєстровано клієнт-банк, мені здається що це підстава для обшуку, оскільки в цьому приміщенні здійснюється управління цими рахунками. І це не зовсім укладається в моє розуміння адвокатської діяльності. Коли з двохсот мільйонів гривень, які прийшли через ці підприємства, сто мільйонів проходить по цим транзакціям, які здійснюються із офісу. Як мінімум цю інформацію потрібно перевірити, в тому числі шляхом проведення обшуків. Ці аргументи були викладені в поданні і подання було розглянуто судом, задоволено і відповідно було судове рішення.

Зараз я чую, що «давайте і суддів будемо притягувати, які дали дозвіл на проведення цих обшуків». Ми в жодному разі не хочемо втручатись в роботу адвокатів. Ми розумієм наскільки це важливий інститут для нашої держави. Але, якщо ми будемо обґрунтовано підозрювати адвоката в тому, що він причетний до злочинної діяльності, ми змушені будемо реагувати.

Коли прокурор займається корупцією ми на це реагуємо, коли суддя займається корупцією ми на це реагуємо. Чому ми не можемо реагувати коли адвокат займається протиправними діями? Ми навіть піднімали практику Європейського суду. В Європейський суд було дуже багато звернень коли проводилися обшуки або знімалась інформація у адвоката. І навіть в певних випадках Європейський суд визнавав правомірним втручання адвоката під час здійснення представництва його клієнта. Навіть такі випадки визнавалися обґрунтованим втручанням. Ми цього не робили. В жодному випадку цей обшук не пов'язаний з тим, що адвокат здійснює представницьку функцію свою. Якщо є інші данні, у нас є підрозділ внутрішнього контролю, ми готові розглянути ці доводи і дати їм об'єктивну оцінку.

Але так як я для себе вивчив ситуацію, там не було обшуку адвоката в зв'язку з тим, що він займається адвокатською діяльністю і здійснює представництво певного клієнта. Були обґрунтовані підстави вважати, що відбуваються певні дії, які не вкладаються в адвокатську діяльність. І було відповідне рішення суду.

У нас тут підготовлена детальна інформація по кожному з обшуків і начальник підрозділу детективів може це пояснити, але у нас меседж такий: ми не маємо нічого проти адвокатів, які здійснюють належним чином адвокатську діяльність. Але ми будемо реагувати на те, коли адвокат буде причетний до скоєння злочину. І адвокатське свідчення не може бути підставою для звільнення від відповідальності кримінальної.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Сергійович, я хочу нагадати, як уже зазначили, що також присутній у нас Кривенко Володимир Володимирович,

заступник керівника Спеціальної антикорупційної прокуратури України та Калужинський Андрій Володимирович, начальник першого підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України. Ви хотіли б взяти слово зараз щоб доповнити? Я просто запитую. Якщо є, будь ласка і потім ми надамо слово.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Хай виступлять адвокати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, хто хотів би з присутніх...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. У нас є порядок... яких вже запросили спікерів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді є мікрофон отут вільний, оскільки ведеться у нас стенограма...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Перш за все я хотів би подякувати Артему Сергійовичу за ваш дозвіл. Пан... *(нерозбірливо)*... я вам надам слово з вашого дозволу за декілька хвилин. Тому що заяви до нас прийшли від ради адвокатів тому я думаю що їх представникам саме ми можемо надати можливість виступити. Я прошу до слова запросити Наума. Наум Віталій Миколайович, член комітету захисту професійних прав адвокатів, реалізації гарантій адвокатської діяльності Ради адвокатів Київської області.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній Віталій Миколайович? Прошу тоді перший і ліпший мікрофон, який ближче до вас. Я бачу є з цього боку. Сідайте, натискайте кнопку.

НАУМ В.М. Доброго дня! Всім хочу подякувати за можливість адвокатській спільноті донести свою позицію, своє бачення даної ситуації і повідомити ті обставини, про які казав Артем Сергійович і не лише. Чому не

лише? Тому що нажаль в останній час склалася негативна тенденція щодо порушення прав адвокатів. Це стосується не лише антикорупційного бюро, це стосується всієї правоохоронної системи. Порушення прав адвокатів набрало великого масштабу і кожного разу вони стають більш досконалішими і зухвалішими з точки зору здійснення професійної діяльності. Наші права порушуються фактично масово в кожній кримінальній справі, яка має більш-менш резонансне значення в державі. Ми покликані захищати права людей і ототожнювати нас, адвокатів, відразу своїми клієнтами і справами, це є неприпустимо. Ми про це вже заявляли і будемо заявляти у подальшому.

Нам неодноразово, мені, як представнику комітету захисту прав адвокатів Київської області довелось виїжджати на один із викликів, скажем так він один був із останніх. На митрополита Липківського сорок п'ять, в офісі адвоката. Було виявлено прослуховуючий пристрій. До цього часу дівчина не займалася ніяким справами, крім цивільних. Один раз сходила в НАБУ з клієнтом для участі в допиті у якості свідка. Ми виявили прослуховуючий пристрій. Правоохоронці навіть боялися піднятися в кабінет адвоката для того, щоб зафіксувати факт порушення закону. На даний час цей клієнт знаходиться в СІЗО. Справа розслідується НАБУ. Прослуховували офіс адвоката. Справу вже три тижні не реєструють, ми вважаємо це порушення. Порушення закону. Якщо це встановили на підставі ухвали слідчого судді в рамках проведення НСРД це одна ситуація, якщо ні – я вважаю що факт все рівно потрібно реєструвати. Його не реєструють. В ході судового розгляду, судові засідання також зриваються, справа не зареєстрована. Це що стосується цих обставин. Я думаю що скласти два плюс два важко не буде. Я розумію, що є державна таємниця, є різні обставини, але така випадковість вона можливо не випадкова.

Що стосується справи про Укргазвидобування. Ми розумієм необхідність і потребу правоохоронних органів робити швидкі розслідування справ та отримання кінцевих результатів. Але, на жаль, ми стоїмо в таких

умовах в діючому законодавстві, що всі позиції захисту, всі наші намагання донести іншу позицію, як то вимагає закон. Тому що слідство також повинно бути усестороннім, воно повинно збирати не тільки ті докази, які викривають особу, а і які її виправдовують. Слідство іде тільки в одному обвинувальному напрямку, з метою якомога швидше отримання вироку. І захисники мають можливість висловити свою позицію тільки но в суді.

Що зараз ми маєм? Я уважно спостерігаю за діями Артема Сергійовича. Так, вони нам імпонують, тому що він нашій колишній колега. Ми хочемо також, як і всі в державі, отримати якісь порядок. Але це не повинно бути шляхом порушення прав будь-якої іншої людини. Коли ми вступаємо в справу і розуміємо, що ми тільки но в суді зможем захистити нашого клієнта, ми змушені працювати в суді. Якість розслідування досудового вона зводиться на нуль, коли адвокати починають працювати в судах. Я розумію, що всі голосні справи, топові справи, вони довго будуть розглядатися в судах, тому що там як раз почнеться робота, там як раз начнеться змагальність сторін. І зараз оці всі дії, які відбуваються відносно адвокатів, я особисто схильний розцінювати як прояв тиску і намагання вплинути на активну позицію захисту в судах. Тому що ми розуміємо які стоять завдання перед новоствореними правоохоронними органами в отриманні швидких результатів, наданні конкретних показників посадок і буде набагато гірше, коли ці посадки не відбудуться, а будуть виправдувальні вироки. Для цих правоохоронних органів.

Але в цьому є великий плюс. Я особисто зазначав і моя позиція, що якість досудового слідства вона зараз не відповідає ніяким критеріям. І підвищити таку якість можна тільки но шляхом отримання виправдувальних вироків. Коли реально орган досудового розслідування буде бачити свої помилки і буде працювати над цими помилками. Зараз ми маєм ситуацію яку? Порозслідували, відправили в суд, в судах воно виявляється велика корупція, тому що адвокати починають працювати і суди виносять не ти вироки, або розглядають дуже довго. Давайте працювати також з слідством.

Ось всі ці тиски, які відбуваються зараз – це підготовка ґрунту для подальших судових розглядів в резонансних справах. Інакшого пояснення просто немає. І його не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. *(говорить без мікрофону)*

СИТНИК А.С. Я вибачаюсь. Я просто з приводу цього прослуховуючого пристрою, бо я про це читав. А куди ви зверталися з цією заявою і де цей пристрій зараз знаходиться? Бо я скажу відверто це не наш пристрій і ніхто там не проводив ніяких заходів. Якщо у вас не приймають цю заяву зверніться до нас, ми зареєструємо і будемо розбиратись.

НАУМ В.М. Питання в тому, що реєстрація злочину відбувається по територіальності. Ми викликали 102, так як це має бути. Було здійснено мною особисто виїзд. Я викликав 102. Приїхала слідчо-оперативна група Соломенського управління поліції. І саме в них знаходиться указаний пристрій. Це є речовий доказ у справі. Звичайно вони не заЄРДРили. Ми можем всі справи вам називати. Відносно мене також здійснювались негласні слідчо-розшукові дії, але Генеральна прокуратура та Служба безпеки України в лютому місяці була написана заява в Генеральну прокуратуру, вказане питання розглядалось Комітетом захисту прав адвокатів Київської області. В протоколі НСРД зазначають конкретно: є інші телефони, які вони прослуховують. Вони вказують просто: телефон невідомої особи і залучають мій телефон, яким я користуюсь з 2002 року. Пишуть адвокат Наум Віталій Миколайович. Цікаво, звідки у особи, технічного спеціаліста, мої дані? Тільки но в рамках оперативно-розшукової справи вони мене ідентифікували. І потім з цим протоколом, вони навіть не посоромились піти до суду з метою змінити запобіжний захід моєму клієнту. Я подзвонив своєму клієнту, мене послушали і пішли змінювати йому запобіжний захід. Ніхто не ЄРДРить, ніхто не розслідує. І таких прикладів багато. Я вибачаюсь.

(Говорять без мікрофону)

ФОМІН І.Ю. ...шановних колег та не колег. Скажіть, будь ласка, який процесуальний статус у адвоката Циганкова у вашому кримінальному провадженні? Бо ви тут кажете про якусь там обґрунтовану підозру. Ви ж кажете...

СИТНИК А.С. *(говорить без мікрофону)*

ФОМІН І.Ю. Давайте почнемо, який його процесуальний статус?

СИТНИК А.С. *(говорить без мікрофону)*

ФОМІН І.Ю. Я запитую взагалі. Ви здійснюєте обшук в адвокатському офісі. Який процесуальний статус Циганкова, скажіть будь ласка. Може він свідок у вас? Хто він у вас? Бо ви кажете ви ж не адвоката обшукуєте, а кого ви обшукуєте?

СИТНИК А.С. *(говорить без мікрофону)*

ФОМІН І.Ю. Ну давайте ми будемо казати зараз, що це адвокатський офіс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(говорить без мікрофону)*

ФОМІН І.Ю. Дякую, я вибачаюсь.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Керівник першого підрозділу детективів НАБУ Калужинський Андрій Володимирович. В даний час по

кримінальному провадженню адвокат Циганков є захисником декількох підозрюваних. Оце такий його процесуальний статус.

ФОМІН І.Ю. Більше нема питань.

КАЛУЖИНСЬКИЙ А.В. Я дальше роз'ясню, якщо хтось не розуміє, що у нас по кримінальному процесуальному кодексу не передбачається жодних обмежень на проведення обшуків у зв'язку з тим, що особа здійснює захист інтересів того чи іншого... це по кримінальному процесуальному кодексу.

(Загальне обговорення)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Друзья, прошу. Будь ласка, все ж таки. Ми домовлялись... З вашого дозволу. Я дякую вам за відповідь. Я хотів би запросити голову Ради адвокатів міста Києва Рафальську Інну Владиславівну щоб вона висловила свою думку.

РАФАЛЬСЬКА І.В. Мене трошки здивувала заява про те, що не було звернень відповідно щодо подій, що відбулися і ці події відбулися ще трошечки раніше, під час проведення обшуку на Еспланадній, 20, якщо ми пам'ятаємо. І інформація, яка була розповсюджена НАБУ на своїй сторінці в соціальних мережах, а потім відповідно цю інформацію поширили і засоби масової інформації. Мене дивує заяви офіційного державного органу, який спрямований, як правозахисний в тому числі орган, тому що він захищає право, розслідуючи відповідні корупційні злочини про те, що якійсь особи, з якимись адвокатськими посвідченнями, які називають себе адвокатами... А ситуація була наступна.

Ми прибули на обшук, відповідно надали слідчим детективам НАБУ всі необхідні дані, які передбачені кримінальним процесуальним кодексом

щодо надання правової допомоги адвокатам. Тринадцять робочих місць без ухвали були обшукані. Ухвала була тільки на одне робоче місце адвоката. Так ось, детективи зачинилися в офісі і пройшлись по всім адвокатським провадженням. У тринадцяти адвокатів, ухвали на яких не було. Ми звертали на це вашу увагу і якщо можна ми б просили відповідним чином контролювати прес службу вашої установи щодо негативних висловлювань на адресу інституту адвокатури. Ми конституційний інститут. Ми здійснюємо захист прав громадян. Це наше основне покликання. І у мене дуже конкретна пропозиція. Для того, щоб подібного у нас не відбувалося, ми звертаємося до народних депутатів України. Зареєстрований законопроект, який має позитивні відгуки від всіх комітетів і був включений до календарного плану сесії на 12 липня цього року. Це проект 3719. Дуже багато суб'єктів законодавчої ініціативи народних депутатів про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окремих питань слідчих дій з метою забезпечення додаткових гарантій законності їх проведення. Не встигли 12-го числа проголосувати зазначений законопроект. Проте, позитивні висновки, вирішуються питання щодо забезпечення права на захист і відповідно, якщо б його можна було б терміново проголосувати, тому що він готовий для голосування. В 236-ту КПК вносяться зміни відповідні. І не буде жодних проблем, про які ми зараз з вами ведемо розмову. Якщо б це можна було б зробити, відповідно на завтрашньому пленарному засіданні, це було б чудово. Тим більше, що в плані сесії це є. Звернення відповідне передаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Інно Владиславівно. Прошу передати слово колезі Чубарову, прошу.

ЧУБАРОВ Р.А. Шановний голову, у мене по веденню. Я просив би, я не знаю як інші мої колеги відчують себе. Ми зараз втягуємось в якійсь дуже різнопланові аспекти от цього протистояння чи стикнення між

адвокатурою, НАБУ. Мені хотілося би почути суть того, що відбувається. А потім вже послухати пропозиції. Кожен виступаючий нас намагається в якусь окрему сферу ввести, я хочу розібратися в суті того, що відбувається між НАБУ і адвокатами. Я просив би адвокатами не відчувайте себе як десь у судовому процесі. Скажіть нам головне – в чому суть ваших протиріч. І все, і потім будемо розглядати по суті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Але перед тим чи є бажання відреагувати на репліки або виступ попереднього колеги. Я бачу. Будь ласка.

СИТНИК А.С. Ще хотілось додати до обставин цього обшуку, наскільки я пригадую, я змушений був піднімати весь спецназ, бо 40 чоловік прийшло в спортивній формі і обшук супроводжувався так званими тітушками.

(голос із зали) Це неправда.

СИТНИК А.С. Ну як неправда?

(голос із зали) Я був особисто на цьому обшуку. Це неправда. Ви свідомо вводите в оману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка прошу.

(загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу, прошу, у нас тут не віче, а засідання Комітету. Будь ласка представтеся, вам слово.

КОРІННА Н.М. Мене звать Корінна Надія Миколаївна – я член Ради адвокатів міста Києва, секретар Ради адвокатів міста Києва, я скажу по суті в цілому і маленький приклад. Це буквально 2-3 хвилини. Значить з приводу виступу пана Артема Ситника зазначу перше. Значить що саме головне. Детективи НАБУ дуже погано знають Конституцію України, статтю 59 Конституції - право на правову допомогу. Конкретний приклад, Еспланадна. Не допустили жодного адвоката, було 5 адвокатів, у яких були безпосередньо угоди на представлення інтересів тих осіб, яких обшукували, щодо яких проводились фактично певні дії. Допустили виключно 2 членів Ради, які мають обмежені права – тобто вони виключно контролюють недопущення статті 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Коли я одного із детективів, я можу назвати прізвище якщо треба буде, запитала що ж ви робите, ви ж позбавляєте людину правової допомоги, а він мені, я вибачаюсь за російську, з ухмилкою сказав що ви переживаєте серед нас є особа, яка приймала участь у розстрілах під час Майдану, розумієте - це перший приклад такий.

Друге. Навіть ми закриємо очі на всі ці порушення, да, які от були. Проводиться зараз будь-яка слідча дія з порушенням КПК, що далі робиться? Далі будь-який здобутий доказ в тій чи іншій дії судом може бути визнаний недопустимим. То для чого це роблять детективи? Для того, щоб в подальшому закрити справи? Я за те, щоби у нас була боротьба з корупцією, да. І за те, щоб розслідувалися такі злочини, але розслідувалися згідно закону.

І останній приклад наведу. Це вже стосується особисто мене. От пан Артем Ситник каже: звертайтеся будь ласка до певного управління і скаржіться на ті чи інші дії. А як я можу скаржитись, якщо від імені цього начальника управління особисто я отримала погрози. Він є фігурантом в одній справі, яка знаходиться, кримінальне провадження, яке знаходиться в прокуратурі Київської області. На нього більше ніж 5 осіб вказують, що він вчинив кримінально каране діяння. Прокурор постійно закриває кримінальне

провадження. Я в черговий раз скасувала цю постанову, і я почула: «Успокойся, потому что мы тебя успокоим. Ты не знаешь с кем ты имеешь дело». Тобто я хочу донести до НАБУ, хочу донести до вас як депутатів, про те, що це важливий орган, на нього одного була надія фактично в громадян України. Не перетворюйте його на незрозуміло що. Будь ласка саме головне дотримуйте закон. Будете ви дотримуватися – не буде з нашого боку таких звернень і скарг. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми вже...

(говорять без мікрофона)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. З вашого дозволу я хотів би надати слово, я думаю, що пану Циганкову. Якщо він може пояснити, а потім. Я тільки знаєте що хотів сказати, я не знаю, може я бачив в фейсбуці певну дискусію з приводу того, хто є адвокатом, а хто не є адвокатом, я завжди когда присутній в адвокатській спільноті зазначаю, що я адвокат Київської обласної ради адвокатів і тимчасово виконуючий обов'язки народного депутата, заступник Голови Комітету з прав людини. Але в даному випадку у мене є таке відчуття, що я повинен працювати адвокатом пана Ситника, який до нас прийшов. Тому всіх прошу будь ласка все ж таки відноситись з повагою – це перше. А по-друге ми зібрались, я як голова міжфракційного депутатського об'єднання адвокатів України зібрав своїх колег адвокатів та депутатів та запросив пана Ситника для того, щоб ми показали які дійсно є проблеми, їх вирішили, отримали гарантії про те, що ці порушення вони не будуть надалі існувати в нашому суспільстві. Добре, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Циганков.

ЦИГАНКОВ А. Доброго дня, я заперечую, що немає жодної заяви з правопорушення прав адвокатів. Мною особисто і пану Ситнику подані 2

заяви про кримінальне правопорушення – це незаконне звинувачення адвоката у вчиненні злочину, що я нібито безпосередньо під час здійснення захисту у газовій справі займався конвертацією грошей. І друга – це питання втручання в адвокатську діяльність. Та прослуховуюча апаратура, яка була знайдена у мене в офісі - саме після проведення обшуку НАБУ.

Що стосується законопроекту, який поданий. Безумовно підтримую. Питання лише в одному. Коли з'являються до офісу детективи НАБУ – вони шукають там не ту інформацію, що їм потрібна, а шукають безпосередньо комп'ютер адвоката з метою його отримання і фактично отримання таким чином можливість здійснювати розслідування справи. Виходить, що без мого комп'ютера, без інформації від клієнтів не виходить у НАБУ цю справу довести. Якщо пан Ситник каже, що є обґрунтована підозра мене у скоєнні злочину, то вона була 4.07. Сьогодні 13. За законом обґрунтована підозра має бути пред'явлена безпосередньо, ментально. Тобто її немає, якщо пройшов тиждень. Але моє ім'я, мій досвід безпосередньо з боку НАБУ зруйновані. Сьогодні я пройшов поліграф, який підтвердив, що жодне обвинувачення не має місця, як і безпосереднє спілкування з афілійованими особами, з вказаною особою, яка присутня, яка є керівником НАБУ. А що нас дивує? Що в даному випадку заходять в офіс, продивляються всі досьє, що є в адвокатів. Безпосередньо ваших детективів цікавило досьє пані Тимошенко, досьє її сум, яке було переглянуте безпосередньо після відкриття сейфу, були проглянуті досьє інших народних депутатів, які співпрацюють зі мною. Було проглянуто кримінальне провадження, яке веде СБУ по Казьміну, який затриманий за статтею 110. Були розглянуті його розписки. До чого вони були потрібні, щоб довести, що я нібито займаюся конвертацією коштів. Питання, що ви кажете, не відповідає дійсності. Ви отримали інформацію, що з цього адресу в 2014 році відбувалися ці події. А ви кажете, що була необхідність обшукати мою матір, мої три офіси, якщо в одному тільки був якийсь електронний адрес. Питання полягає в тому, що без порушення адвокатської таємниці не можливо сьогодні НАБУ і Спеціальній

антикорупційній прокуратурі довести ті резонансні справи. Виходить так: іде залучення адвокатів, потім порушуються їх права і таким чином протизаконне отримання доказів використовуються в резонансних справа як докази – це основне. Тому і є мета порушення. Без порушення прав адвокатів нема перспектив такого розслідування. Якби цього не було або була підозра сьогодні або не було б обшуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

(говорять без мікрофона)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Голова обласної ради адвокатів пан Бойко Петро Анатолійович.

(говорять без мікрофона)

БОЙКО П.А. Я дякую за можливість мені сказати слово. Тим більше, що мої адвокати виїзжали на всі ці масові обшуки, і ми своїми очима бачили ці порушення – це порушення і грубі. Давайте бути відвертими. І Кримінально-процесуальний кодекс, і Конституція встановлює рівність сторін. Тобто і обвинувачення, і захист диспозитивно рівні. Але коли одна із сторін, використовуючи свої повноваження, може прийти в офіс адвоката, який веде справу - ту справу, яку веде НАБУ, подивитися що він там знайшов, які докази і таке інше. Чи це буде рівність сторін? Звичайно ні. Навіть якщо там нічого не найшли, то це вже тиск комерційний і психологічний. Якщо ви мені не вірите, Артем Сергійович, візьміть клопотання слідчого, візьміть ухвалу суду, я читав своїми очима, там написано, що адвокат такий-то надавав правову допомогу, а таким чином виступив посібником злочину? Це не лізе ні в які ворота. Візьміть. Там так написано. Я надаю як адвокат консультацію. Безумовно моя робота спілкуватися з клієнтами, яких ви називаєте злочинцями - це моя робота. І раптом я завтра стаю фігурантом справи, я посібник злочину - ось що

обурило всю адвокатську спільноту. Небезпека, що ми завтра не зможемо ефективно захищати. Ми будемо вас боятися, ми будемо боятися цих обшуків – ось що сталося. Обшук одного адвоката – це вже екстраординарна подія. А тут масові обшуки. І не просто адвокатів, які вчинили злочини там – вбивство, або когось зарізали, або ще щось там, де звичайний злочин, а саме тих, які здійснюють захист людей по тому злочину, про яку знає вся країна. Це нормально? Звичайно ненормально, то ми і обурилися. Ось що сталося. Це раз.

Друге. Якщо ми говорили, і Георгій Володимирович правильно каже: давайте виходити з цієї ситуації. Давайте. У мене просте питання, от приходить адвокат на обшук. Якщо НАБУ проводить обшук законно – чого боятися адвоката, що він буде присутнім на цьому обшуку? Чого? Що він може зробити вам, скажіть, на цьому обшуку, чому завадити? Але якщо незаконно – то що ви там робите? І коли, я вам конкретний приклад: коли на провулку Рильського ви проводите обшук, і коли приходить адвокат Чересов і хоче туди потрапити, і один з представників, який був в масці каже: ти дуже настирний адвокат, я скажу, що ти чіплявся до моєї зброї, я тебе тут застрелю. Я не заявляю це голослівно. Чересов уже написав заяву про вчинення злочину про замах на його життя – це стаття 117. Це нормальна розмова адвоката, то єсть представників силових органів з адвокатом? Звичайно ненормальна. Треба щось робить. Це ж неважко зробити. Надо, якщо у Кримінально-процесуальному кодексі немає такої норми, яка чітко вказує, що адвокат має право – це нескладно. Виписали наказ, дали інструкцію: всіх адвокатів допускать – ну це ж нескладно. І хай ваші допускають. Що він там може зробити? Нічого, якщо все законно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Петро Анатолійович, ви кілька разів цю тезу повторили.

БОЙКО П.А. Дякую. Бо це вона важлива, я так двічі. Все.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. З вашого дозволу. Ну давайте я тоді все ж таки візьму в якості адвоката чи заступника Голови Комітету, чи Голови МФО адвокатів України, міжфракційного депутатського об'єднання, яке налічує приблизно 30 депутатів, які мають свідоцтво адвоката. Дивіться. Я колись, пишаюсь тим, що я був експертом і під час ухвалення Закону «Про адвокатуру». Ось цю статтю 23 саме писав я, де передбачені гарантії адвоката під час проведення слідчих дій. Я хотів би вам саме підкреслити, що це не помилково останнім реченням 23 глави було зазначено, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові і службові особи у відносинах з адвокатами зобов'язані дотримуватись вимог Конституції України та законів України, Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року, та Протоколу до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою, і практики Європейського суду з прав людини.

Про що йде мова. Я підготував певний аналіз практики Європейського суду по всім справам, які стосувались безпосередньо адвокатів. І на підставі цього аналізу саме була складена ця глава. Я вам можу проконсультувати що необхідно, я не кажу про порушення, а що необхідно щоби було дотримано під час обшуку адвокатів. Це декілька речей. Закон передбачає представників ради адвокатів. Це представництво передбачено зі справи Німц проти Австрії, якщо не помиляюсь. Про що йде мова? Коли детективи будь-які заходять до офісів адвокатів і шукають необхідний документ, то фактично вони мають доступ до інших документів адвоката, які мають адвокатську таємницю. І це вже порушення, які констатував саме Європейський суд з прав людини. Для цього і було передбачено, що є представники ради адвокатів, які виконують функцію ознайомлення з матеріалами. Тобто представники НАБУ або інших правоохоронних органів повинні сказати: ми шукаєм конкретний документ, і до речі суд в окремих справах чітко підтверджує, що будь-яка санкція суда, які як каже суд не достатня для того,

щоб сказати, що немає порушення – судовий контроль так званий, повинна містити чітку інформацію що саме розшукується, тобто інвойс № 1, договори №5 або наприклад правовідносини з певною компанією. І тоді представники ради адвокатів повинні сказати: міститься цей документ в даній папці, в даній шафі або його немає. Якщо у детективів є сумніви в даному випадку, що вони роблять? Вони мають право вилучити будь-які документи, але опечатати, прийти до судді, зазначити що ми розшукуємо що саме і слідчий суддя повинен визначитися чи є ці документи, чи їх немає і зняти з документа, який вилучається, адвокатську таємницю. Тобто вот так практика захищає права на адвокатську діяльність і адвокатську таємницю. Я вас дуже прошу, щоб того, ми знаємо, що всі адвокати володіють практикою Європейського суду з прав людини, мають можливість звертатись до Європейського суду з прав людини, нам би не хотілось, щоб наша держава перш за все порушила їх права, а інше – мала негативне значення на міжнародному рівні. Тому я вас прошу взяти це до уваги та застосувати певним можливостям в НАБУ.

По-друге, що хотів би підкреслити. У разі якщо є, розшукується документ, я ще раз хотів підкреслити, вкрай важливо, щоб слідчий суддя зазначав що саме конкретно визначив та зазначав в ухвалі, що знімається з цих документів адвокатська таємниця. Во такі вот речі. Це з приводу практики Європейського суду. Я думаю, що ми на сайті Комітету всі 6 сторінок, всі 6 справ, які існували, ми оприлюднимо та покажемо практику.

Тому дійсно існували певні порушення. Але зі свого боку як адвокат, як народний депутат, який має функції контролю, хотів би запевнити, що наш Комітет буде наглядати за будь-якими порушеннями, допомагати НАБУ, Антикорупційній прокуратурі, якщо вони потребують цієї допомоги, і важелі, вкрай важлива праця, які зараз застосовують адвокати, в дуже непростих умовах, які стосуються нашої держави, широко цінуємо ми як депутати, та я впевнений також і правоохоронні органи, як і НАБУ, Антикорупційна прокуратура. Тому я закликаю всіх, давайте все ж таки

знайдемо діалог, порозуміння, загальне порозуміння. Я знаю, що лунали пропозиції про певний страйк адвокатів. Я вважаю, що на даний час це недоречно, тому що якщо існує діалог – давайте виправимо порушення прав наших громадян і будемо співпрацювати разом. Тому я всім дякую. Хотів би ще передати слово пані Лутковській – Уповноваженому Верховної Ради з прав людини і я думаю, що ми знайдемо певне порозуміння. Пан Ситник я думаю нам це теж підтвердить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерія Володимирівна.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую дуже. Я одразу хочу попередити, я не є об'єктивною. Мені адвокати значно ближчі ніж представники НАБУ. Тому одразу хочу сказати, що у мене трошки більш широкий погляд на те, що відбувається з тими кримінальними справами, в яких фігурантами є адвокати. З моєї точки зору да, адвокат як і будь-яка фізична особа може здійснити злочин і може бути суб'єктом кримінальної юстиції - безперечно. Але, поперше, я кожен раз фіксую і декілька разів вже зверталась, в тому числі і до Генеральної прокуратури України, із тим, що у нас чомусь адвокати виводяться з-під дії тих статей Кримінально-процесуального кодексу, які гарантують права підозрюваного або іншого суб'єкта кримінальної юстиції. У нас чомусь вважається, що якщо адвокат має адвокатське посвідчення і юридичну освіту – це означає, що йому самому правова допомога не потрібна. Це не так. У нас Кодекс не містить жодних винятків в частині того, що адвокат має право на правову допомогу. Більше того, у нас да дійсно, Кодекс не передбачає обов'язкової участі адвоката в ході, наприклад обшуку, але Кодекс і не забороняє участь адвоката. Да, у нас написано чітко в Кодексі, що слідчий має право запросити, але почекайте адвокат вже прийшов. В ваших інтересах зробити так, щоб ваша діяльність була більш прозорою і зрозумілою для того, щоб потім вас не звинувачували в тому, що ви залишаєте, ну я не знаю підставно чи безпідставно, що ви залишаєте

прослуховуючі пристрої в кабінеті адвоката. Вам би було навпаки відкритись в даному випадку і запросити адвокатів. Але тепер давайте подивимось на це з іншої сторони. А як бути з тими детективами, які проводячи обшук, розшукуючи ті документи, які були потрібні для виїмки, ознайомлювались паралельно з іншими документами, які містять адвокатську таємницю? Ви їм що будете зараз пам'ять стирати? Я перепрошую. А якщо завтра впливе якийсь кримінальне провадження, ви яким чином будете пояснювати, що ви використали по суті знання того детектива, який поки що, я не знаю чи то справа Тимошенко, чи то справа іншого народного депутата, поки що в рамках обшуку знайшов у адвоката. Ви ж завідомо закладаєте міну заповільненої дії під свої дії. Тому в даному випадку я теж так само я за діалог, я за те щоб, я не знаю, необхідно тренінги, необхідно спільні семінари, необхідно конференції, думаю, що приєднається і депутатський корпус в тому числі, і думаю, що готова приєднатись, ну скажімо так, поки що незадіяна в гучних кримінальних справа адвокатська спільнота. Ми всі готові спільно сісти обговорити певні питання, ми всі за діалог, але в першу чергу, ну я думаю, що адвокатська спільнота точно готова до діалогу, діалог потрібен з вашої сторони. Артем Сергійович тут в будь-якому випадку потрібна ваша політична воля до того, щоб навчити детективів і в жодному разі принаймні не порушувати закон по відношенню до тих, хто сам має захищати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я хотів би просто уточнити як у порядку репліки. Тут кілька разів справа Тимошенко. Що у нас є справа Тимошенко?

СИТНИК А.С. Мені просто нічого невідомо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за роз'яснення.

ЛУТКОВСЬКА В.В. В даному випадку мова йшла про матеріали, з якими просто ознайомилися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка колега Пацкан.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ні, я хотів би представити, адвокат Мукачівського...

ПАЦКАН В.В. Я не представляю...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Закарпатської ради адвокатів, тимчасово виконуючий обов'язки Першого заступника Голови Комітету з прав людини пан Пацкан. Ну може на підвищення піде, да. Валеріє, будь ласка.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги. Так, я до того як отримав статус народного депутата був також адвокатом і у зв'язку з депутатською діяльністю призупинив своє посвідчення, як це вимагає закон про народного депутата.

Я зараз би хотів, щоби, просто Валерія Володимирівна зняла у мене з рота слова, я би хотів щоби майданчиком компромісу в даній справі, пане Ситник, був наш Комітет, якщо треба Офіс Уповноваженої. Давайте знаходити взаєморозуміння. Суспільство від нас чекає об'єктивних розслідувань цих всіх корупційних скандалів. Суспільство і народ України від нас чекає гучних затримань, від нас чекає уже вироків в суді. Я б дуже хотів, щоб ці справи не розпались в судах, але і не хотів би щоби було тиск зі сторони НАБУ в сторону адвокатів. Давайте, якщо необхідно, залучайте нас, якщо необхідно, ставити питання щодо законодавства - ми готові його вносити, готові йти до Голови Верховної Ради, думаю що так само і Григорій Михайлович, і всі наші колеги Комітету доєднаються до цього. Але хотів би стати трошки на захист ще й НАБУ. Ну молода структура, яка тільки

створюється, зароджується, давайте краще знаходити компроміс, давайте один одному допомагати. Не займаємося зараз чубанням за волосся і перетягуванням. Якщо є такі проблеми, де є порушення прав адвокатів – ми про них зараз проговоримо, давайте знаходити компроміс. Я закликаю всіх до діалогу і до компромісу. Лише в діалозі і компромісі можлива реалізація і можливий якийсь подальший розвиток позитивних справ і в частині захисту прав людини. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Сергійович, будь ласка вам слово.

СИТНИК А.С. Я дійсно згоден, що можна дискутувати тут і не одну добу. Я поки слухав виступи колег, я також хотів. У нас, по-перше, заплановано придбання обладнання, аналогічне як у поліції. Тобто працівники, які будуть проводити обшук, не тільки в адвокатів, взагалі - воно буде фіксуватись в режимі онлайн і тоді буде об'єктивніше подивитися і дійсно сказати хто порушив, хто не порушив. Крім того, поки я слухав виступи, в мене є пропозиція, я хотів її запропонувати ще раніше, але вже дочекався засідання Комітету, можливо визначить якусь періодичність, там раз в місяць, я готовий був би зустрічатися з представниками адвокатської спільноти і ми таку акт звірки робили відповідний. Ми там десь щось. Я не виключаю, що ще будуть обшуки адвокатів, повірте. І знову ж таки ми будем один одного звинувачувати у чомусь. Давайте раз в місяць, можливо там голови, найбільше ми все таки в Києві працюємо, найбільше наших суб'єктів в Києві, голова Ради адвокатів міста Києва і Київської області раз в місяць ми сіли в мене. Я не хотів би, щоб у нас був якийсь майданчик, який нас буде мирить. Я готовий сісти або з ними у себе в кабінеті, або до них заїхати поговорить на цю тему. Тоді в мене в кабінеті. І ми б сіли і провели таку звірку – от у вас були такі обшуки, ми висловили свою версію подій, розібралися і прийняли спільне рішення. Тому що у нас, на жаль, детективам не так легко, як здається. У нас в принципі більше ворогів ніж друзів і ми б

не хотіли, що б у ворогів перейшла й адвокатська спільнота. Тим більше я сам адвокат тільки із призупиненим свідоцтвом. Я не знаю, вчора позбавили мене свідоцтва? Значить тоді ще адвокат. Тому я пропоную такий формат, якщо пані Рафальська, пан Бойко не заперечує.

(загальна дискусія).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилинку. Я не давав Вам слово. У нас відбулося зараз обговорення. Це обговорення було у нас в порядку денному як додаткове питання, яке ми поставили першим з огляду зацікавленості і кількості присутніх тут колег. У нас виступило 14 присутніх з цього питання включно з членами комітету, Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, Директором Національного антикорупційного бюро. І я хотів би акцент в кінці розставити абсолютно чітко. Наш Комітет є Комітет з прав людини. Наш Комітет не є Комітетом з допомоги НАБУ. І в цьому сенсі я не хотів би погодитись з колегою Логвинським. І також хотів би акцент розставити в тому, що колега Пацкан, хоча я не є адвокатом, він є, сказав, що у нас поки що це є молода структура, молода організація і може помилятися. В даному випадку, я думаю, тут все ж таки інша логіка має бути. Тут помилка-не помилка має бути, а дотримано закон чи не дотримано, дотримано принцип верховенства права чи не дотримано. З точки зору врахування також практики Європейського суду з прав людини, це слушно було також звернути на це увагу, щоб надалі уникати таких прикрих інцидентів. З іншого боку, я ніколи не відчував себе таким захищеним, коли в кімнаті знаходиться така кількість адвокатів, навіть більш захищеним, ніж на Раді безпеки ООН. Я сподіваюся, що це обговорення за сприяння Комітету з питань прав людини Верховної Ради було корисним для всіх сторін залучених. Всі, або більшість з тих, хто хотів виступити, отримали на це слово. Я хотів би подякувати Артему Сергійовичу Ситнику за його особисту участь, його колегам, колезі Логвинському за проявлену ініціативу і сподіваюся, що та думка про ваші зустрічі регулярні, це вже ваша справа – адвокатської

спільноти і керівництва Національного антикорупційного бюро. Якщо потрібна буде допомога Комітету з прав людини для того, щоб за певних обставин бути каталізатором таких зустрічей, будь ласка, ми відкриті для таких звернень у майбутньому. Колега Логвинський і переходимо до наступного питання.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Перш за все, дякую, Григорій Михайлович. Коли у мене буде можливість, якщо Вам потрібен буде ще один адвокат, то колега Пацкан Вам допоможе. Що я хотів би підкреслити. Це не мова – хто кого захищає. У нас була чітка мета, чому ми ставили це в порядок денний. Для мене особисто, це мова йде про спільне порозуміння, яке, я сподіваюсь, ми знайшли. Я сподіваюсь, що ми знімаємо будь-які обвинувачення. З іншого боку, я прошу голову Національного антикорупційного бюро розслідувати ці факти за заявами, які існують в даному випадку звернення на наш Комітет, на мене особисто від адвокатів. З іншого боку як Голова МФО «Адвокація України», ми маємо контрольні функції як депутати. В тому числі і правоохоронних органів. Але я вас прошу, я буду просити Комітет, оскільки ті звинувачення, які були азвучені чіткі про порушення, які є в Європейській Конвенції захисту прав людини, на яких існували і існує загалом наша держава, оформимо це певним зверненням від Комітету про практику. Я думаю, що разом з пані Лутковською, що потрібно робити, щоб не порушувати. Я прошу Комітет поставити це питання на голосування, що таке звернення ми зробили та направили. Звернення про практику Європейського суду з прав людини, які гарантії має адвокат і що не треба робити, щоб не порушити адвокатську таємницю. Але що важливо. Остання репліка. Це порушення статті 6. Відповідно, якби існували факти про отримання детективом НАБУ незаконним шляхом, воно ставить під сумнів всю справу. Тобто Європейський суд потім може по справі Оніщенка, Тимошенко, по будь-яким, признати, що було порушення права на справедливий суд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я змушений у Вас запитати – про яку справу Тимошенко йдеться?

(загальна дискусія)

ПАЦКАН В.В. Пане Георгій Володимирович і пане Немир, я пропоную не звернення, а інформацію розмістити у нас на сайті, на сайті Комітету, на сайті пані Лутковської, можемо надати таку інформацію нашим колегам з роз'ясненням. І тоді воно буде мати доступ до всіх адвокатів, які мають право цим скористатися. Плюс НАБУ буде мати для себе як взірець для того, чим керуватися в подальшому. Якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Чубаров.

ЧУБАРОВ Р.А. Я не хотів, але мені здається, що є деякі тенденції, можливо. Не буду зараз розповідати, як я поважаю, і ми всі поважаємо в ситуації, в якій ми опинилися, і я, тих безстрашних адвокатів в Криму. Бо на них зараз тримаються ті сотні тисяч людей, саме на деяких адвокатах. Але дивіться. Тут колега Пацкан говорив про важливість НАБУ, про те, що очікує суспільство - і скорих судів, і резонансних справ, і об'єктивних справ і т.і. Знаєте, я би дуже не хотів, бо якесь мав відношення, і колеги всі ми голосували за ці закони. Є низка органів, які мають боротися з корупцією. У мене є просто таке настороження: ми не хочемо, щоб НАБУ чи інші органи перетворилися на таку касту, яка буде вважати, що специфіка їх діяльності надає їм такі особливі права, але є повноважні права і можна переступати. Я дуже не хотів би, а ще будуть атаки, ми будемо свідками атак і не лише проти НАБУ. Підуть оці списки, бухгалтерії. Я дуже не хотів би, щоб співробітники

цих органів, вони завжди озиралися на всіх. Мені здається, повноваження нашого Комітету допомагати, ремонтувати, латати ті прогалини в праві, щоб всі себе почували впевнено і адвокати, і правоохоронні органи. Мені здається це є нашою проблемою. Я тільки це хотів сказати. Ми не є, ми сказали про це, ми їх не примиряємо, ми не шукаємо компроміс, бо ми тоді далеко зайдемо, ми зайдемо до того, що було рік і два тому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую всім присутнім за участь у цьому обговоренні. Ви можете бути вільні.

І ми далі переходимо до наступного пункту порядку денного. Давайте ми пару хвилин, поки колеги займуть свої місця, випустимо.

(загальна дискусія)

Колеги, ми можемо далі продовжувати. Отже, наступний пункт порядку денного Проект Закону про внесення зміни до статті 19 Закону України «Про громадянство України» (щодо втрати громадянства України за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України), № 4115, колектив авторів – народні депутати. Я бачу колега Береза присутній від авторів і колега Немировський. Отож, хто з Вас хотів би взяти слово? Колега Немировський, прошу.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В. Шановні колеги, шановний головуючий. До вашої уваги пропонується Проект Закону про внесення зміни до статті 19 Закону України «Про громадянство України» (щодо втрати громадянства України за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України). Законопроект має на меті розширити підстави для припинення громадянства України осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду за вчинення злочину проти основ національної безпеки України. До таких

злочинів, зокрема належить: дії, спрямовані на посягання на територіальну цілісність і недоторканність України, диверсію, шпигунство, а також вчинені проти миру безпеки людства та міжнародного правопорядку. Наслідком прийняття законопроекту стане неможливість особами, що вчинили злочини проти України, зокрема обиратись і бути обраними, займати посади в органах державної влади та інше.

Щодо висновку ГНЕУ, хочу сказати, що переконаний, що фахівці ГНЕУ не зрозуміли зміст згаданих слів правових наслідків. Хочу нагадати, що відповідно до статті 4 Конституції України, підстави набуття і припинення громадянства України, визначається Законом. Крім того, варто зазначити, що відповідно до норм національного законодавства, і норм законодавчих актів країн ЄС та інших, жодна особа, яка вчинила злочин проти нацбезпеки, не може набути громадянства країни в тому числі і в нашій країні. До того ж Європейська Конвенція про громадянство надає право державам-учасницям у внутрішньому законодавстві передбачити можливість втрати громадянства, в тому числі і за поведінку, яка загрожує життєво важливим інтересам держави-учасниці. І з цим, до речі, погоджується і ГНЕУ у своєму висновку від 1.04.2016 року. Дякую. Передаю слово Березі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колега Береза, будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М. На сьогоднішній день я хотів би поговорити і отримати вашу підтримку на рахунок того, що, я не хотів би, щоб ми апелювали до західного світу. Тому що в нашій боротьбі за наші території західний світ насправді він не буде нам допомагати. Він може морально, секторально, санкціями. Ні один морський піхотинець Сполучених Штатів Америки не прийде і не буде нас захищати. Сильна армія, сильні спецслужби, це ті

моменти державні, які дозволять відновити контроль над територією України, звільнити Крим. Але в нашому законодавстві, на жаль немає ні одного моменту, де ми можемо чітко вказати всім тим, хто виступав за знищення цієї держави і позбавити їх найменшого права, я вважаю, бути громадянином України. Це необхідно на сьогоднішній день. Насправді цей закон не просто необхідний, він як повітря, як кисень. Прийняття цього закону дозволить в першу чергу припинити розпалювання в тому числі і міжнаціональної ворожнечі. Тому що, коли ми позбавим першу сотню сепаратистів, вбивць українського громадянства, коли вони чітко зрозуміють, що вбивання український громадян, проведення так званих парадів перемоги, які проходили, наприклад, в Донецьку, за це буде не тільки кримінальна відповідальність, а й позбавлення громадянства, я думаю, що таких випадків набагато поменшає. І у нас з'явиться правове поле для того, щоб припинити в першу чергу війну на сході, повернути нам території і повернути території, які захоплені Росією, я маю на увазі Крим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Валерія Володимирівна, будь ласка.

ЛУТКОВСЬКА В.В. Дякую, Григорій Михайлович. Парламент вільний прийняти все, що завгодно. Це моя позиція. Але хотіла б нагадати: частина перша статті 19 ЗУ «Про громадянство» передбачає такі підстави, які власне потім дають підстави думати, що особа набуде іншого громадянства. Це добровільне набуття громадянства іншої держави, це добровільний вступ на військову службу іншої держави і т.д. Ми зараз пропонуємо, точніше законопроектом пропонується така підстава, яка просто позбавляє людину громадянства. Я погоджуюся з тезою стосовно західного світу, але на сьогоднішній день Україна є стороною Конвенції про уникнення безгромадянства. І це відповідно до частини 2 статті 9 Конституції України є

частиною українського законодавства. А по суті прийняттям такого проекту закону ми можемо вийти на порушення міжнародного зобов'язання згідно з цією Конвенцією про уникнення безгромадянства. Просто хотіла б звернути увагу на це народних депутатів, просто застерегти їх від цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. І також Конвенція про скорочення безгромадянства. Україна також є стороною цієї Конвенції. Колега Рабінович, прошу.

РАБІНОВИЧ В.З. У меня есть вопрос к авторам проекта. Давайте представим себе гипотетически человека, который имеет украинский паспорт. Мы его лишаем гражданства и куда он девается? Что мы с ним делаем дальше? Вот определили мы сто человек без гражданства. Какой-то лагерь, сошлем в Европу, что мы с ними будем делать? У них нет другого паспорта. Подождите, тогда вы дублируете наказание просто. Мой вопрос очень простой, в тюрьме они сидят за преступление, которое определяется законами Украины, а не Верховной Радой. Второе – мы берем человека, он уже там отсидел-не отсидел или что там с ним происходит. Он самый страшный преступник. Но он украинский гражданин. У него нет другого паспорта. Мы лишаем его украинского гражданства. У меня простой вопрос – куда он девается и что мы с ним делаем? Он же живой человек. Его расстрелять тут же надо? Он никуда с места сдвинуться не может. У него нет паспорта, нет гражданства, он ничего не может делать. Что мы с ним будем делать?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, було запитання. Хто з колег може відповісти? Так, Юрій.

БЕРЕЗА Ю.М. Так, давайте почнемо з першого. Цей закон на сьогоднішній день необхідний в першу чергу, у нас є така категорія громадян, які не вважають себе громадянами України, а вони є, наприклад, росіяни.

РАБІНОВИЧ В.З. Так россиян мы не будем лишать украинского гражданства.

БЕРЕЗА Ю.М. Дайте я закінчу, я спробую пояснить. Я думаю, моє переконання глибоке, що ці люди, по ним має бути виписаний спеціальний закон і я думаю, що вони повинні потім знаходитись в тій державі, якій вони служать. В першу чергу Росії. Це стосується в першу чергу закон забезпечує нашу війну з Росією.

РАБІНОВИЧ В.З. Я не то спросил совсем. Я спрашивал, куда их девать?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була відповідь. Яка вона є. Колега Чубаров, потім колега Брензович.

(загальна дискусія).

ЧУБАРОВ Р.А. Я хочу зв'язати з питанням громадянства. Я декілька днів тому був в Тбілісі на засіданні ПАРЕ, де виступав Шуфрич. Якщо б я не був людиною права, я не знаю, що б я мав з ним зробити, коли він просто виправдовував війну Росії проти нас і звинуватив нас, владу українську в тому, що у нас йде війна. Але я не можу підтримати отаку пропозицію, щоб у

когось відбирати громадянство. Громадянство це такий усталений правовий зв'язок між державою і громадянином, людиною. Якщо ми у нього забираємо один з елементів цього зв'язку, ми маємо тоді сказати, що ми маємо тоді робити далі. Що робити з ним далі, тут питання уже було. Що робити з його власністю і все таке інше. Я не хочу дуже довго говорити. Вадим Зіновійович, я не хочу дуже довго говорити, але на великий жаль, з таким рішенням, якщо ми його майже приймемо, воно не буде відповідати Конституції України. Ми не вирішимо ті завдання, які ви ставите. Я думаю, що ці завдання ми маємо вирішувати через інші закони: через Кримінальний кодекс, підвищувати покарання і таке інше. Не будемо повертатися до страти, бо є європейські наші зобов'язання і таке інше. Я не думаю, що ми зможемо прийняти в залі цей закон. По крайній мірі я за нього голосувати просто не зможу. Але з завданнями я погоджуюсь. Давайте розглядати інші закони. Закони, які будуть карати в тому числі таких як Шуфрич. Які будуть стверджувати, що Росія не агресор, а агресор ми самі, українці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колега Чубаров. Колега Брензович і потім я надам слово авторам.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Шановні присутні. Ми все ж таки є законодавцями. Треба розглядати це питання не емоційно, а зі сторони закону. Цей законопроект не може бути підтриманий, тому що він протирічить Конституції, протирічить існуючим міжнародним зобов'язанням України. Все. Якщо хочете цей закон продовжити, тоді треба вносити зміни до Конституції спочатку і треба вносити до парламенту, що ми виходимо з цих конвенцій, членами якої ми є.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В. Хочу зауважити, що у нас є закон про людей без громадянства та іноземців. Вони так як і сі будуть мати такі самі права, пан Рабінович, але вони не будуть мати права обиратися та бути обраними в органи державної влади. Це свого роду люстрація, тільки більш розширена для цих терористів і сепаратистів, порто-франко, до речі.

ЧУБАРОВ Р.А. Давайте ми це все внесем в закон про вибори і вони ніколи не будуть обиратися і все. І питання вирішено.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В. В цьому законі ми не порушуємо Конституції і не порушуємо європейських прав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Береза і будемо голосувати.

БЕРЕЗА Ю.М. Я просто в підтвердження колеги Чубарова. Я хочу сказати одну річ. У нас за 25 років з'явилась когорта, які, будучи громадянами України, вони заперечують взагалі існування держави. І тому, якщо ми в цьому напрямку не будемо рухатись, Шуфрич буде продовжувати свою антиукраїнську діяльність. Куди вони не поїдуть, щоб ви зрозуміли, вони їдуть на сесію НАТО, вони так само себе ведуть. Це їхній принцип життя. Це 5-та колона це не українська позиція. Це організація, яка є 5-ю колоною. Все про них. І тому, щоб унеможливити, на моє глибоке переконання, присутність їх, таких особей, це не люди, щоб унеможливити їх присутність у наступній Верховній Раді, все ж таки цей закон треба приймати. Це в першу чергу от для таких Шуфричів і всіх інших. Коли суспільство побачить, що є особи без громадянства, які не пролізуть нікуди –

ні в органи державної влади, вони не будуть ні обиратись, нічого, це спрацює на користь держави Україна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колега Пацкан.

ПАЦКАН В.В. Шановні колеги, як би ми не говорили, це йде мова про громадян України. Якщо ми хочемо наказати тих громадян України, які виступають проти України, їм треба збільшувати покарання: державну зраду. І обмеження у всіх їх правах: виборчих і т.д. і т.п. Вони мають понести покарання за злочин проти держави Україна. Я цілком підтримую Березу в ідеї. Але позбавляти їх громадянства і видворяти я не хочу. Якщо вони принесли цій державі біль, страждання, вбивство своїх громадян, нехай відповідають тут, в цій державі, за законами нашої держави. Тому що там вони уникнуть покарання 100%.

БЕРЕЗА Ю.М. У мене тільки маленька репліка, пане головуючий. Наприклад, Шуфрич, який має 5 свердловин, він найме найкращих адвокатів і він ніколи не буде відповідати за свою діяльність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочу сказати, що додаткову вагу тому, що говорив колега Пацкан, що він є членом комісії з питань громадянства при Президентові України. Колега, Джемілев, будь ласка.

(Загальне обговорення)

РАБІНОВИЧ В.З. ... 15 уголовных дел и не отвечает никакой Мартыненко. ... ну так тем более арестовывайте его наконец-то. И что? Тишина. Нигде ничего нету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... Прошу поважати ...

РАБІНОВИЧ В.З. ... Воры должны сидеть в любой фракции. ... Подаете законы и даже не понимаете, что вы несете.

ДЖЕМИЛЕВ М. Для начала мы, наверное, определиться должны о какой категории людей речь идет. Если, скажем, люди оккупированного Крыма, которым мы дали российское гражданство и они активно работают с оккупационными силами. После освобождения они, конечно же, будут доказывать о том, что им принудительно дали паспорт. Вот здесь, конечно же, можем применить вот этот закон. Ты получил российское гражданство и к тому же еще такие действия совершил – отправляйся в свою Россию, тебе здесь не будет украинского гражданства.

Но другое дело, скажем, Донецк – Луганск. Наверное, у них есть все-таки паспорта, если они не выкинули украинские паспорта. Наверное, есть паспорта так называемых ЛНР, ДНР, но они мы не можем ... в том то и дело...мы не можем сказать, что вы являетесь гражданами этой страны, мы поэтому, то что Валерия Лутковская сказала, очень права, мы тогда порушаем вот эти правила, что оставляем людей без гражданства. Вот мы не можем это применить. И действительно только речь может идти о покарания за конкретные действия, а не лишения гражданства. Поэтому нужно просто разделить ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, я хочу зазначити, я думаю ви знаєте, спостерігаєте, що, з огляду на різні події в різних країнах, які

пов'язані, зокрема, із тероризмом. У Франції, зокрема, французький парламент це питання торкався з різних боків, воно там в процесі. І тому, не випадково, що в наших українських реаліях це також питання виникло.

ЧУБАРОВ Р.А. В Росії, в Росії було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В Росії також. Але оскільки також і виступаючі і у висновку Головного науково-експертного управління зазначається три речі: перше, частина перша статті 25 Конституції України, Конвенція про громадянство і Конвенція про недопущення зростання безгромадянства.

В даному випадку, не лише в тому, із огляду на виступаючих, я до речі, переконаний, що Комітет з питань європейської інтеграції також не пропустить цей закон, оскільки у випадках якщо він буде прийнятий, він порушить зобов'язання України. Але всі виступаючі звернули увагу на те, що існує ця проблема. В даному випадку цей закон у тому вигляді, у якому він пропонує її вирішити, на мою думку, не може бути прийнятий. І тому хочу також нагадати, що у нас був такий закон подібний – 1245, коли ми у свій час прийняли рішення, не тих же самих авторів, була інша група авторів, про його відхилення.

В даному випадку, з огляду на аргументи, які пролунали, я пропонував би не відхиляти його, а повернути на доопрацювання колегам, які є його авторами і суб'єктами права законодавчої ініціативи.

Хто за цю пропозицію - прошу голосувати. Хто проти? Утримались? Один утримався. Прийнято. Я дякую присутнім.

РАБІНОВИЧ В.З. ... я вважаю що...я не розумію що там доопрацьовувати ... не розумію на яке доопрацювання його відправляєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рабінович утримався. Решта підтримали. Дякую, колегам запрошеним.

ЧУБАРОВ Р.А. Це як репліка...Останнього разу ми жили в таких умовах, коли позбавляли громадянства, це було за радянських часів, після цього ми ніколи не жили так щоб ... *(нерозбірливо)* ...

(Загальне обговорення. Мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги переходимо до наступного пункту порядку денного. Це пункт другий. У нас є два законопроекти. 3459, який внесений народними депутатами Королевською та Солодом. І 3459-1, внесений народним депутатом Веселовою. Я не бачу присутніх колег Королевську і Солода, я бачу колегу Наталію Веселову. Будь-ласка, Вам тоді слово. Прошу.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Дякую. Шановні колеги. Ну ...

(Загальне обговорення)

ВЕСЕЛОВА Н.В. ... Добре. Дуже дякую, що надали слово. Зараз у нас дуже складна ситуація склалася із внутрішньо переміщеними особами і останні п'ять місяців вона ще більше ускладнилася. Тому, я думаю, що цей законопроект буде наразі.

Тому що люди, внаслідок такої дискримінаційної політики, яку проводить зараз Уряд, щодо внутрішньо переміщених осіб, дуже часто позбавляються житла, тому що людей просто виганяють на вулицю, у зв'язку з тим, що у нас декларують взагалі угоди про оренду житла лише внутрішньо переміщені особи, а весь інший бізнес по оренді житла у нас знаходиться в тіні. У зв'язку з цим люди позбавляються не тільки житла, але й робочих місць. І тут уже ситуація дуже ускладнюється і в нас здебільшого внутрішньо переміщені особи відносяться до категорії малозабезпечених осіб. І, щоб

якось їх підтримати, пропонується законопроект, яким ми надаємо змогу безплатно харчуватися таким категоріям дітей.

По-перше, забезпечити дитячим харчуванням дітей грудного віку та дітей другого року життя з числа внутрішньо переміщених осіб. І друга категорія, це забезпечення безкоштовним харчуванням дітей із внутрішньо переміщених осіб, які навчаються в дошкільних, загальноосвітніх, професійних та вищих навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форм власності.

Я читала зауваження Головного науково експертного управління щодо законопроекту. Погоджуюся, що можна деякі моменти доопрацювати. Там пропонувалося надавати таку ... право безплатного харчування лише тим батькам, яким це ... малозабезпечені, які доводять те, що вони малозабезпечені. Тут я можу погодитись. Але таку можливість потрібно передбачити законодавством, я вважаю. І я сподіваюсь, що ви підтримаєте таку законодавчу ініціативу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я коротко просто. Справа в тому, що тут є колізія. З одного боку є норма, яка вже регулює право малозабезпеченим, щоб діти мали це право на безкоштовне харчування. З іншого боку є також ситуація, яка є винятковою, оскільки внутрішньо переміщені особи, вони є найбільш вразливими, на додаток до того, що вони непросто малозабезпечені за стандартами, часто густо у них немає житла, у них немає багатьох інших речей, які є притаманні звичайному образу життя звичайного українського громадянина, незалежно від того, який рівень матеріального забезпечення. Тому ідея подання такого законопроекту, я думаю, варто її вітати.

Якщо порівняти перший законопроект народних депутатів Королевської і Солода і другий, альтернативний, народного депутата Веселової, другий є ширшим, оскільки він охоплює більшу категорію і є ширшим за своїм змістом. Тому для того, щоб дати можливість, враховуючи готовність колеги Веселової, врахувати ті зауваження, які були висловлені,

моя пропозиція до Комітету була б така: щоб ми прийняли альтернативний законопроект перший це - 3459 відхилити, а 3459-1 прийняти за основу для того, щоб даний законопроект мав можливість ... Прошу.

ПАЦКАН В.В. Цілком підтримую. Навіть не буду вдаватися у деталі. Але у нас є одна проблема – ми не маємо економічного обґрунтування Кабміну. Цей реально законопроект вносить перерозподіл частини бюджету, якщо ми зараз його приймемо тут, подамо у перше читання, ми порушимо процедуру. Давайте якось разом збалансувати. Я за те, щоб його приймати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю ми це окремо пропишемо. Але, колега Пацкан, я хочу нагадати, що коли Кабмін приймав постанову щодо процедур, порядків перевірок соціальних виплат, то там також було відсутнє будь-яке фінансово економічне обґрунтування, скільки така процедура у разі слідування їй, буде коштувати. Тим не менше це діє, ця процедура вже діє, вона затверджена постановою Кабміну. Я хочу таким чином...

ПАЦКАН В.В. Я хочу, щоб воно працювало ... розумієте ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таким чином, я думаю, можемо окремо зробити цей протокольний запис, що звернути увагу на необхідність належного фінансово-економічного обґрунтування згідно з відповідними статтями Бюджетного Кодексу.

ПАЦКАН В.В. Можемо тоді, з Вашого дозволу, можемо тоді у зв'язку із прийняттям позитивного рішення по даному законопроекту звернутися до Кабміну, щоб у короткий термін надати нам економічні обґрунтування щодо цього закону і тоді ми запускаємо його у перше читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю це другим пунктом нашого рішення ми можемо підтримати...

ПАЦКАН В.В. І тоді ми не порушуємо процедуру ...

ВЕСЕЛОВА Н.В. Я просто хочу два слова додати. Законопроект був зареєстрований ще у п'ятнадцятому році, наприкінці п'ятнадцятого року і пропонувалося це внести в новий бюджет. Але у нас просто надійшов у Комітет із запізненням і тому у нас просто наступний бюджет скоро буде узгоджуватися і я думаю, що якраз ці пропозиції повинні бути враховані у наступному бюджеті, на наступний рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заступнику міністра у справах внутрішньо переміщених осіб. Пан Тука.

ТУКА Г.Б. Дякую. Позиція міністерства – ми двома руками за прийняття такого закону. Абсолютно згоден з позицією, що треба визначитися з позицією щодо фінансування, бо, давайте казати відверто, якщо буде прийнятий закон під який не існує фінансового забезпечення, то це буде звинувачення, і абсолютно об'єктивне, у популізмі.

Тому треба знайти ці кошти. Бо я не думаю, що вони будуть надто великі в обсягах держави. Треба розробити механізм виділення цих коштів чи то з центрального бюджету чи то з місцевих. Це вже не принципово, але це треба обов'язково зробити.

І, на останок, хочу визначити свою позицію щодо першого запитання, хоча воно не стосувалося безпосередньо до нашого міністерства, але як громадянин, який займає активну громадську позицію, я вважаю, я абсолютно підтримую позицію пана Берези, щодо позбавлення громадянства зрадників Батьківщини. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за Вашу думку. Колеги хотів би зазначити, хотів це в іншому, що щойно, вчора було опубліковано звіт Комісара з прав людини Ради Європи, який присвячений його за підсумками його візиту до України, весною, перебування, зокрема в Донецьку окупованому. Але також в Києві і Дніпропетровську. І там є окрема глава, це сторінка 20 і далі, яка стосується внутрішньо переміщених осіб. І він там нагадує, зокрема, щодо категорій особливо вразливих, серед яких є інваліди і діти, малозабезпечені сім'ї і пенсіонери.

І в даному випадку я думаю ми також маємо, мусимо це врахувати, так що, я думаю, якщо потрібна допомога пані Наталії Комітет може звернутися. Другим пунктом ми вже підтримали пропозицію колеги Пацкана, звернутися до Кабінету Міністрів. Це рішення прийнято.

У нас є ще буквально кілька питань, які займуть не більше п'яти-семи хвилин. По яких не потрібно приймати в принципі голосування. Але по третьому я поки що прошу затриматися.

Це про звернення Державної міграційної служби щодо ініціювання про внесення змін до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» (щодо вилучення з переліку документів, до яких вносяться відомості про місце перебування - довідки про взяття на облік ВПО). Звернення додається. Уповноважений Верховної Ради з прав людини підтримує таке. І тоді Комітет міг би виступити в даному випадку ініціатором внесення таких змін, я бачу, що Міграційна служба також з цим погоджується. В такому випадку ми це приймаємо. Позитивно на це звернення реагуємо. І тоді, прошу, відповідно запустити необхідний процес. Дякуємо просто за браком часу.

Поки не пішли шановні колеги, я хотів би, оскільки не всі мали можливість бути присутні на попередньому засіданні, коротко сказати про те що у нас відбулося тиждень тому.

У нас відбулося розширене засідання, яке ми проводили в 11 кімнаті в Комітеті Верховної Ради на Грушевського. Воно присвячене звіту Кабінету

Міністрів за виконанням Рекомендацій наших парламентських слухань. Цей звіт, ви знаєте, з запізненням було надано. Його готувало, зводило з різних причин не міністерство профільне, а міністерство соціальної політики, цей звіт було розкритиковано вщент.

Жоден із виступаючих не запропонував визнати роботу Кабінету Міністрів щодо виконання рекомендацій парламентських слухань задовільною. Більше того правозахисники говорили, два виступи було, що погіршилася ситуація із захистом і дотриманням прав і свобод внутрішньо переміщених осіб з моменту прийняття і проведення слухань і на момент проведення нашого засідання.

Був виступ, який було підтриманий оплесками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. На жаль, чергово, незважаючи на наше звернення, не був присутній віце-прем'єр Розенко. Не були присутні два міністри з соціальної політики, із питань ВПО. Ми спеціально перевірили, я попросив секретаріат, чи закінчився на той момент засідання Кабінету Міністрів. Навіть тоді коли засідання Кабінету Міністрів закінчилося, колеги могли би прийти, хоча я вважаю, що вони могли би і так прийти. Оскільки засідання Кабміну кожної середи відбувається, а спеціальне засідання Комітету є і саме спеціальним для того, щоб вони мали відповідну можливість саме спланувати свій час. Не було жодного присутнім.

Я направив вчора, у вас має бути розданим цей лист на Прем'єр-міністра, де, відповідно, я передав те про, що говорилося. Зокрема, якщо міністерство створене профільне, воно має забезпечене бути ресурсами відповідними. Знаєте, Парламент проголосував за перерозподіл бюджетний. Але, тим не менше, цього не достатньо. Ми вбачаємо зараз суттєві проблеми в розподілі відповідальностей. Кожне новостворене міністерство воно стикається з якимись вже інтересами, які присутні, міністерствами до цього, зокрема міністерства соціальної політики.

Персона, яку я можу не парламентський вислів вжити, але так говорять, ненавидять внутрішньо переміщені особи і організації правозахисні, які інтереси їх представляють, це заступник міністра пан Мушинін, який абсолютно без будь-яких емоцій говорить про те, що немає діла до реальності взагалі. Це той самий пан Мушинін, який виступав на наших парламентських слуханнях, а наступного дня направив листа, яким давав можливість, наказував місцевим органам, відділам соціального захисту вживати ці процедури, які були вжиті.

Я вчора спробував, до речі, одне з питань піднімалося, примусове переведення на обслуговування в Ощадбанк, спробував скористатися горячою лінією Ощадбанку, 25 хвилин музика була, лише на 26 хвилині гаряча лінія Ощадбанку щось там промекала.

Зараз, ви знаєте, припинені, ті, хто непереведені, нормальні люди, які переїхали, зареєстровані, живуть, в тому числі і в Києві, я можу просто по батьках своєї дружини, у них припинили виплати пенсії з 1 липня, тому що не перевели рахунки до Ощадбанку. Люди прийшли, не можуть отримати, хто, що, ніхто не знає, що робити.

Я вчора мав зустріч з Генеральним секретарем Європейської служби зовнішніх дій, знаю, що також, що пан Чубаров і пан Джемілев мали, вона повторила те, що Томбінський посол мені говорив останнього разу. І цього якось скривають. Що однією з умов, не основною, але однією з умов, надання макрофінансової допомоги у Європейському Союзі навіть у випадку, якщо буде прийнято рішення Міжнародного валютного фонду, є дотримання прав внутрішньо переміщених осіб.

В звіті Мужнікса, оцього про який я говорив, звертається увага на пункт 8 Мінських домовленостей, де говориться, ...

(Голос із залу. Мікрофон вимкнений)

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... поки що англійською ... я просто маю ...

(Голос із залу. Мікрофон вимкнений)

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... думаю він має...має бути...я попрошу колег , щоб знайшли український варіант або російський, якщо він є і передали. Говориться, що це зобов'язання України, яке має бути виконано. Тому абсолютно якась глухота до цього питання, вона реально, просто частина моєї розмови з панею Хельгою Шміт, а це другий за ієрархією дипломат у Європейському Союзі.

Вони серйозно говорять, що за їх інформацією, Російська Федерація, керівництво один з планів ну використання або підбурення ситуації, це невдоволення внутрішньо переміщеними особами їх ситуацією, коли вони фактично.

(Загальне обговорення)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це очевидно. Але якщо це розуміти. В Брюсселі. Якщо ми з вами в Комітеті це зрозуміли, то чого поведінка Уряду на цей момент є абсолютно незрозумілою. Я думаю ми ще раз, можливо, маємо звернутися, я особливо звертаюся до колег з блоку Петра Порошенка, оскільки в Рекомендаціях парламентських слухань, серед іншого, є рекомендація скликати спеціальне засідання РНБО, яке присвятити принципово цьому питанню, в комплексі, не лише в обсязі мінського, а більше. Це має бути зроблено.

Я також вважаю що, якщо у нас буде така співпраця продовжуватися, з відповідальними особами, зокрема з Віце-прем'єр-міністром Розенком, на жаль, на що я не сподівався, але, на жаль, так є. Ми будемо вживати більш дієвих заходів. Можливо самі прийдемо до Віце-прем'єра і проведемо там виїзне засідання. Але в даному випадку нам говорять, у вас шість віце-прем'єрів, ви єдиний Уряд у Європі, у світі, який має таку кількість віце-

прем'єрів. Навіть у країнах, де традиційно, ну в Середній Азії, немає такого. Ну шість віце-прем'єрів і не можемо дати ради. Отже обуренню моему і всіх, хто був присутній, не було кінця.

Я думаю, що ми маємо це врахувати. Ми заплануємо і зараз це наступне питання, наступне виїзне засідання також на осінь, ранню осінь так як ми проводили, можливо, подивимося як там ситуація виглядає. Була інформація, що Кабмін планував виїзд 13, Муштинін про це говорив, липня, вже прямо аж ... він поїхав?

(Голос із залу) ... не Кабмін, а Міністр соціальної політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він поїхав? Ви не знаєте. Ось, і також, я думаю, нам треба зробити таким чином, це одна із рекомендацій, оскільки створено міністерство, а в законі про права і свободи відповідальним є Міністерство соціальної політики, ми маємо внести відповідні зміни для того, щоб профільне міністерство за це стаття 11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Це було. Я думаю, що фактично це було.

Я проінформував вас про те, що було. І останнє, що я хочу сказати, присутній Спеціальний представник Генерального Секретаря Ради Європи, новопризначений, Режі Брійя, француз, він сказав у своєму виступі, цитую, що, зокрема, аналізуючи останню постанову від 8 червня, що вона і подібні речі, якщо вони будуть робитися, вони містять ознаки порушення Європейської Конвенції з прав людини. Це вже серйозні речі, які, поки що, на рівні спеціальних представників, але якщо вони на політичному рівні, то тоді я хочу побачити, як керівництво країни буде виправдовуватись, коли про це говорить не російська пропаганда, а коли говорить Спеціальний представник Генерального Секретаря Ради Європи.

У нас є четверте і п'яте питання воно є адміністративне. Ми маємо, як завжди у кінці сесії, підготувати і затвердити план роботи і пропозиції

Комітету до проекту порядку денного п'ятої сесії. Я пропоную так як у нас це було. Є проект, який розданий, до п'ятниці подати пропозиції, якщо вони будуть. Якщо ні, тоді я...ми врахуємо їх. І я вже тоді у відповідні терміни їх підпишу. Немає заперечень? Дякую за увагу і засідання закрите.

Оголошення, будь-ласка.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Я пропоную долучитися до співавторства, до законопроектів, що стосуються якраз поліпшення стану дотримання прав внутрішньо переміщених осіб. Перший законопроект він уже зареєстрований. Він поданий мною, я поки що там один автор, але пропоную вам долучитися. Стосується надання податкової пільги тих, хто здає в оренду житло внутрішньо переміщеним особам. Тут ми вирішуємо дві проблеми ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надішліть просто ... надішліть просто членам Комітету...

ВЕСЕЛОВА Н.В. У мене просто вони є зараз. Якщо хочете, можна ознайомитися і підписати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми могли б почитати. Але надішліть.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Друге. Ну, можна я просто оголошу про що йдеться мова? Друге це звільнення від судового збору осіб із числа внутрішньо переміщених осіб, які тут, і громадян, які проживають на непідконтрольній території, які оформлюють у судовому порядку свідоцтво про народження та про смерть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому лише ці свідоцтва?

(Загальне обговорення)

ВЕСЕЛОВА Н.В. Якщо у вас є. Я ще не подавала. Тому якщо є пропозиції, давайте розширимо. І третє. Да. Давайте доопрацюємо.

(Загальне обговорення)

ВЕСЕЛОВА Н.В. ... і третє. Це внесення змін до законодавчих актів щодо виконавчого провадження у справах, де боржники або майно знаходиться на тимчасово окупованій території.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засідання закінчене.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу надісліть мені і через секретаріат іншим колегам ...

ВЕСЕЛОВА Н.В. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю ті, хто бажають, можуть долучитися.

ВЕСЕЛОВА Н.В. Добре. Дякую.